

COLLECTIEF MIDDEN GRONINGEN Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer

Met kennisgeving afwezig: K. Schutter, T. Kruizinga.

1. Opening en welkom door de voorzitter Wouter Schep

Om 20.15 uur opent de voorzitter de eerste Algemene Ledenvergadering en heet iedereen van harte welkom.

2. Stand van zaken CMG; korte toelichting op stand van zaken en wat we willen bereiken?

In het voorjaar van 2014 zijn we gestart als collectief. De aanleiding kwam vanuit de provincie: het agrarisch natuurbeheer moest efficiënter en effectiever. Binnen dit nieuwe stelsel voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer (ANLb), krijgen de collectieven meer verantwoordelijkheden ten opzichte van het an's in het SNL. Met de oprichting van de collectieven wordt het agrarisch natuurbeheer flexibeler en professioneler ingericht. In Groningen heeft dit tot 3 collectieven geleid. CMG is gevormd door ANLS, Meervogel, Ons Belang en Wierde en Dijk. De vorming van CMG is met 2 groepen tot stand gekomen: inhoud en organisatie. In najaar 2014 zijn de statuten gepasseerd bij de notaris, en was de oprichting een feit. Toen begon het inhoudelijke werk: de gebiedsaanvraag moest worden ingediend bij de provincie.

Binnen het ANLb stelsel wordt subsidie verleend voor het anders organiseren van de landbouwwerkzaamheden, waardoor opbrengstderiving plaats vindt. Bijvoorbeeld het uitstellen van een maaibeurt, of zomergraan laten staan. Hiervoor wordt subsidie beschikbaar gesteld. Ook de markt vraagt steeds meer 'groen denken' van de sector. De uitdaging is om de natuur een goede plek te geven bij de deelnemende bedrijven. We moeten de komende 6 jaar presteren: wanneer we geen resultaten boeken, zal de geldstroom voor agrarisch natuurbeheer opdrogen.

3. Organisatie:

3.1. Bestuur

3.1.1. Samenstelling bestuur, werkverdeling en rooster en aftreden bestuursleden.

Vraag vanuit de zaal: er wordt gesproken over een rooster van aftreden vanaf 2018, mits er geen zaken veranderen. Speelt het gevoel dat zaken niet goed lopen? Kan het zijn dat een bestuurder eerder uit het bestuur wil stappen? Wouter Schep: nee, dat niet. Het is nog te vroeg om een rooster op te stellen. We moeten eerst aan de slag, de organisatie moet staan. Het is niet zo dat er zaken spelen waarop gezinspeeld wordt.

3.1.2. Benoemen nieuw bestuurslid Koos Koop

Koos Koop wordt onder bindende voordracht voorgesteld. Koos is voorgedragen vanuit anv Wierde en Dijk. Koos Koop wordt bij acclamatie benoemd door de vergadering. Koos Koop bedankt de vergadering voor het gestelde vertrouwen.

3.2. Ondersteunende ANV's; hoe werken we samen

De afgelopen periode hebben er een aantal overleggen op bestuurlijk niveau plaatsgevonden tussen anv's en het collectief. Dit om de samenwerking onderling goed af te stemmen en in te richten. Deze gesprekken zijn gevoerd op basis van een aantal hoofdthema's:

Rol en taakverdeling: ten minste 2 keer per jaar vindt er bestuurlijk overleg plaats. Daarnaast wordt een Commissie Veldwerk ingesteld, zijn vergaderen ten minste 2 keer per jaar. Zij zullen zich bezig houden met inhoudelijke en praktische zaken. De korte verslagen van de besturen worden onderling uitgewisseld.

Geldstromen: het CMG heeft geen zorgplicht als het gaat om financiële ondersteuning van de anv's. Wel willen we elkaar ondersteunen bij het opzetten van projecten.

Communicatie: anv's enthousiasmeren boeren en burgers. Zij zijn de oren en ogen in het gebied. Dit ligt ook deels bij de Commissie Veldwerk. Deze commissie bestaat uit 6 personen vanuit de anv's en CMG. Zij adviseren het bestuur van CMG inhoudelijk aangaande beheer.

Vrijwilligers en monitoring: dit pakt CMG op. De coördinatie van de monitoring ligt voor 2016 in handen van CMG en Bauke Koole. Anv's ondersteunen bij het werven van vrijwilligers.

Draagvlak in de regio: dit richt zich op de leden in de gebieden.

Kennismanagement: elk jaar vindt er bestuurlijk overleg plaats welke kennisleemtes er zijn, en hoe deze opgevuld kunnen worden.

3.3. BoerenNatuur.nl Groningen; toelichting

Op provinciaal niveau hebben we een collectievenberaad gevormd, BoerenNatuur.nl Groningen. Dit wordt gevormd door de voorzitters en secretarissen van de 3 Groninger collectieven, een onafhankelijk voorzitter en een ondersteunende secretaris-penningmeester. Op deze wijze kunnen we op provinciaal niveau gesprekspartner zijn van de provincie. Daarnaast zijn er een aantal onderwerpen welke samen kunnen worden opgepakt, zoals bijvoorbeeld de schouw of leefgebied water. Ook de monitoring wordt zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. De provinciale organisatie is een tussenstap naar de landelijke organisatie.

3.4. BoerenNatuur.nl; toelichting

Dit is de landelijke organisatie van de 40 collectieven in Nederland. Er wordt zowel regionaal als landelijk samen georganiseerd wat kan, maar lokaal wat lokaal kan. We zijn nu voor het eerst landelijk georganiseerd voor het agrarisch natuurbeheer. Hierin werken we ook samen met LTO. Wat is de rol van LTO? Binnen LTO wordt agrarisch natuurbeheer vanaf nu

beschouwd als een sector binnen haar landbouwportefeuille. LTO kan nu meedenken en meepraten in de landelijke organisatie voor het agrarisch natuurbeheer. Het standpunt vanuit BoerenNatuur.nl en LTO kan samen genomen worden, hierdoor staan we sterker. We blijven echter wel onafhankelijk van elkaar: wanneer de inzichten verschillen, zijn we wel in staat onze eigen mening naar buiten te brengen. Zo zoeken we landelijk de kracht van de samenwerking op, maar wel met een eigen geluid.

3.5. Certificering CMG; toelichting

Het afgelopen jaar is hard gewerkt aan het Kwaliteitshandboek: het spoorboekje waarin de collectieven alle processen beschrijven. Dit Kwaliteitshandboek moet aansluiten bij de praktijk, hierin staat de werkwijze opgenomen. Het is dan ook een levend document, wat aangepast kan en moet worden wanneer de praktijk hierom vraagt. Op basis van het kwaliteitshandboek is CMG gecertificeerd.

4. Financiën;

4.1. Goedkeuren Jaarrekening 2015

Het is onduidelijk wat de term “Blanco rentelasten” betekent, het gaat hierbij om een klein bedrag. Er zijn verder geen vragen over de jaarrekening. De jaarrekening wordt door de vergadering vastgesteld.

4.2. Vaststellen contributie

Het voorstel is om de hoogte van de contributie vast te stellen met €25,- per jaar voor leden van anv's en €75,- voor niet-leden van anv's. Deze laatste groep is dan enkel lid van CMG. Dit voorstel wordt door de vergadering vastgesteld.

4.3. vaststellen vergoedingen

4.3.1 Kosten bestuur

De bestuursvergoeding van €30,- per uur, en 19 cent per kilometer wordt vastgesteld door de vergadering.

4.3.2 Kosten inhuur van capaciteit bij ANV's

Dit geschiedt alleen op verzoek van het collectief. De vergadering stelt de vergoeding vast op €30,- per uur en 19 cent per kilometer.

4.4. Subsidietoezegging door provincie

De komende 6 jaar is er ruim €800.000,- beschikbaar voor het agrarisch natuurbeheer in het werkgebied van CMG. Voor 2017 valt er ongeveer €200.000,- vrij uit SNL, wat kan worden ingezet voor akker-weidevogels en droge dooradering. De provincie stelt 1 totaalbudget vast, waarbij de collectieven zelf de keuze moeten maken welk budget er per leefgebied beschikbaar is. Droge dooradering is een nieuw leefgebied vanaf 2017. Middelen die hiervoor ingezet worden, gaan ten koste van beschikbare oppervlakte bijvoorbeeld akker- en weidevogelbeheer. Het is dus zaak hier goede afwegingen in te maken, en zoveel mogelijk de combinatie te zoeken tussen leefgebieden. Daarnaast gaat de overhead in de vorm van organisatiekosten af van het totale budget wat beschikbaar is voor agrarisch natuurbeheer. Het streven van CMG is om tussen de 15 en 20% overhead te blijven, we zullen hier ons uiterste best voor doen. Echter is dit het eerste jaar erg lastig geweest door de vele

onduidelijkheden vanuit de overheid en RVO, dit heeft veel werk opgeleverd. De verwachting is dat dit de komende jaren zal afnemen.

4.5. Vaststellen begroting 2016

Voor 2016 staat er een tekort op de begroting. De verwachting is dat de bestuurskosten dit jaar omlaag gaan, dus dat we dit weer recht trekken.

Voor monitoring wordt €20.000,- ingezet. Monitoring is een belangrijk middel om resultaten te verkrijgen van het gevoerde beheer, en de effecten op de doelsoorten. Monitoring is echter duur, daarom maken we hierbij dankbaar gebruik van vele vrijwilligers.

Per jaar wordt er €8000,- afgedragen aan de landelijke organisatie BoerenNatuur.nl. dit is gebaseerd op 1,5% afdracht van de omzet per collectief. In totaal houdt dit landelijk €600.000,- in. Dit wordt o.a. gebruikt voor het landelijke automatiseringssysteem. Dit systeem moeten we nu zelf bekostigen, waar eerder de provincies de Toolkit voor miljoenen in de lucht hielden, moeten we dit nu zelf doen. Daarnaast bestaat een onderdeel uit vergoeding voor de landelijke vertegenwoordigers, gesprekspartners van RVO etc. Opmerking vanuit de zaal komt of dit het stelsel voor agrarisch natuurbeheer wel ten goede komt. Het is belangrijk dat de landelijke organisatie verantwoording aflegt aan de collectieven. Hier moeten we kritisch op zijn. We moeten alert zijn dat er niet meer wordt uitgegeven dan nodig. De beginperiode van de oprichting is gefinancierd vanuit de overheid, nu moeten we het als collectieven zelf oppakken.

De collectieven moeten kritisch blijven dat ze geen speelbal worden van bijvoorbeeld RVO. Het collectief wordt verantwoordelijk gehouden voor allerlei problemen, maar kunnen deze lang niet altijd zelf oplossen.

5. Provincie; Ontwerp Natuurbeheerplan 2017 en ingediende zienswijzen

CMG heeft haar zienswijze op het Natuurbeheerplan ingediend. Dit heeft positief uitgekapt. Er zijn 4 aanpassingen doorgevoerd:

- Uitbreiding Hoeksmeer weidevogels (oud bosperceel)
- Uitbreiding Ten Boer akkervogels richting Ten Boerster bos
- De kolken bij de Westpolder zijn opgenomen
- Op provinciaal niveau is ook leefgebied Water opgenomen op de kaart. Hierbij gaat het om de waterkwaliteit, niet om doelsoorten zoals bij de overige leefgebieden. We willen slimme combinaties maken met de natte dooradering. Hiervoor hebben we de provincie en de waterschappen nodig. Zij moeten hierbij cofinancieren. Binnen het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer worden ook de combinaties gezocht van productie en waterkwaliteit. Dit is een uitvoeringsmechanisme wat kan worden ingezet voor invulling van leefgebied water.

6. Stand van zaken van de contracten;

6.1 Toelichting lopende zaken

Voor 2016 zijn er 38 contracten afgesloten met deelnemers voor in totaal 172 beheereenheden, gezamenlijk goed voor 424 hectare. Hiervan is 164 hectare besteed in het akkervogelbeheer, en 260 hectare in het weidevogelbeheer.

Lopende beheer: in januari hebben we met de anv's en collectief ANOG gezamenlijk het zaaizaad ingekocht. Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren zijn hiervoor de mengsels samengesteld.

Nu is het tijd om de gecombineerde opgave in te vullen. Het is erg belangrijk dat de perceelsregistratie op orde is. Wanneer er verschillen/fouten ontstaan tussen de ingevulde gecombineerde opgave van deelnemers, en de beheereenheden zoals deze in scan-gis bij het collectief staat ingetekend, krijgen wij hier een foutmelding van. Dit kost het collectief een hoop tijd. Het is zaak de gecombineerde opgave tijdig in te vullen, zodat CMG nog de tijd heeft eventuele fouten op te lossen. CMG moet al het beheer voor 15 mei foutloos hebben ingediend.

Wanneer op een gedeelte van een perceel beheer wordt gevoerd, moeten dit als 2 losse percelen worden opgegeven.

Wijzigingen en meldingen:

- Legselbeheer: het eerste legsel op een perceel moet worden gemeld. Europa wil liever geen legselbeheer, dit wordt gezien als gangbare landbouwpraktijk. In de uitvoer is het nu mogelijk om alle meldingen van nestbescherming in 1 keer te melden, dit regelt het CMG
- Het verkorten en verlengen van een gecontracteerde rustperiode is mogelijk. De officiële wijzigingstermijnen vanuit Brussel zijn hiervoor 14 dagen voorafgaande aan de wijzigingen. De afgelopen weken hebben o.a. SCAN en BoerenNatuur.nl hierover veel gediscussieerd met het ministerie van EZ en RVO. Ze zijn hier gekomen tot werkbare afspraken. Het overschrijden van de 14 dagen termijn kan worden opgelost in de zgn. 'fictieve rekenruimte'. SCAN heeft een advies aan de collectieven gebracht hoe hier zo flexibel mogelijk mee om te kunnen gaan. Marjon Schultinga zal de precieze informatie hierover rondsturen.

6.2 Openstelling voor nieuwe contracten 2017

Op 28 april houdt CMG een voorlichting over mogelijkheden voor beheer vanaf 2017. Hiervoor zijn alle geïnteresseerden uitgenodigd.

CMG heeft overleg met alle gebiedspartijen om te zien waar kansen liggen om gezamenlijk op te pakken, om de doelstellingen te kunnen halen. In totaal valt er dit jaar €200.000,- SNL budget vrij. Dit hebben we voor ANLb te besteden. Het volgende jaar is er nog €36.000 beschikbaar. Ook dit jaar is er weer de mogelijkheid om over te stappen van SNL naar ANLb mits de percelen binnen de aangewezen leefgebieden en het beheerplan.

7. Beheer, begeleiding en voorlichting over het beheer

Bauke Koole en Marjon Schultinga verzorgen samen de begeleiding van beheerders d.m.v. cursussen en advies. Vragen kunnen gesteld worden bij Marjon Schultinga aangaande het beheer.

8. Varia:

8.1. Website www.collectiefmidden groningen.nl

De website wordt regelmatig geüpdatet, en hier is alle relevante informatie voor beheerders te vinden zoals de pakketvoorwaarden, het Natuurbeheerplan.

8.2. Monitoring; toelichting op de gang van zaken tot nu toe en de plannen

Het belang van monitoring is groot: wat is het effect van het beheer, en hoe kunnen we dit optimaliseren? Dit in het kader van lerend beheren, wat binnen het nieuwe stelsel een belangrijk item is. Daarnaast moeten we richting de provincie laten zien wat we hebben bereikt. Als Groninger collectieven gaan we dit op dezelfde manier inrichten. Goede monitoring is financieel alleen mogelijk om dit met vrijwilligers uit te voeren, begeleid door een professional.

8.3. Schouw; toelichting op de gang van zaken.

Het doel van de schouw is de ecologische kwaliteit borgen van het gevoerde beheer. Daarnaast willen we de effecten van handhaving door NVWA en RVO zo klein mogelijk te maken. We moeten met elkaar zorgen voor kwaliteit van beheer, voorkomen is beter dan genezen. De schouw wordt gezamenlijk opgepakt door de Groninger collectieven. Er wordt een gezamenlijke schouwcommissie in het leven geroepen. De bevindingen van de schouwcommissie worden altijd teruggekoppeld aan de beheerder. Zo krijg men inzicht in het gevoerde beheer.

8.4. Jacht; beleid van het bestuur van het CMG

Jacht kan agrarisch natuurbeheer ondersteunen. Met name als het gaat om predatoren zoals vos en kraai. Maar er kan geen sprake zijn van jacht op beheer percelen waar de doelsoorten op dat moment aanwezig zijn. CMG gaat hierover in overleg met de WBE's.

Wierde en Dijk geeft aan een aantal jaren geleden ook gesprekken gevoerd met de WBE's. Dit heeft tot goed resultaat geleid.

9. Rondvraag

- Hoe moeten we omgaan met de gestelde inzaaidata?

Het is een nat voorjaar, het is te verwachten dat er later kan worden gezaaid. CMG gaat voor kwaliteit, gebruik het gezonde boerenverstand. Opmerking vanuit de zaal wat betreft het pakket wintervoedsel: een latere inzaaidatum dan 1 mei geeft goede resultaten is de ervaring bij Ons Belang.

- Opmerking: het is jammer dat het logo van CMG niet in de advertentie staat.

10. Sluiting rond 22.00 uur

De voorzitter sluit de vergadering om 22.15 en bedankt eenieder voor zijn of haar aanwezigheid.